

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 4P/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718200652
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing., Mgr. Martin Bekeš
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5718200652.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. Q., W.. XX.XX.XXXX, H. F. G. I., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky: C. V., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Y. a otca: U. Q., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Y., M.Č.. C. XX, Y., v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Otec podal na tunajšom súde dňa 29.02.2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal maloletého syna U. Q., W.. XX.XX.XXXX zveriť do svojej osobnej starostlivosti a matku zaviazat' na platenie výživného na maloletého v sume zákonom stanoveného minima. V podanom návrhu uviedol, že s matkou maloletého nevedie spoločnú domácnosť od septembra 2017, kedy sa spolu rozišli. On odvtedy býva u rodičov v 2-izbovom byte na adrese Y., C. XX, kde má k dispozícii samostatnú izbu. Jeho vzťah s matkou maloletého je od ich rozchodu problematický, nevedia sa dohodnúť na výchove a vzájomnom stretávaní sa otca so synom. Matka mu niekoľkokrát volala počas práce, že si má prísť po syna, keďže ona musela byť hospitalizovaná. Matka má diagnostikovanú epilepsiu, na ktorú sa lieči už od detstva, má s tým spojené i psychické problémy, užíva lieky. Matka bývala so synom na ubytovni U. U. v jednoizbovom byte. Nájom a stravu hradil prevažne on, keďže matka je na invalidnom dôchodku a spláca úvery. Navrhovateľ je zamestnaný v spoločnosti F. S. L..C..I.. ako závozník a jeho príjem je vo výške približne 500,- Eur mesačne. Navrhovateľ má ešte dve deti z predchádzajúceho vzťahu, dcéru vo veku osem rokov a syna (toho času) vo veku sedem rokov. S týmito deťmi sa nestretáva a ani si vo vzťahu k nim neplní pravidelne vyživovaciu povinnosť. Minulý týždeň v piatok mu volala matka maloletého s tým, že má okamžite prísť po syna, lebo inak mu ho už nikdy nedá. Táto bola nervózna, vravela, že syn ju neposlúcha, kričala po ňom. Po syna si bol v sobotu ráno a od tej doby je u neho. V utorok 13.02.2018 mu volala matka maloletého s tým, že ona odchádza, neuviedla kde a oznámila mu, že syna U. Q. si má nechať.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v správe o prešetrení rodinných pomerov doručenej súdu dňa 20.03.2018 uviedol, že doporučuje mal. U. zveriť do osobnej starostlivosti otcovi a matku zaviazat' platením výživného v sume 80,- Eur. Matka maloletého C. V., sa dňa 12.02.2018 dostavila na oddelenie SPODaSK v Martine a uviedla, že má novú známosť s R. S., W.. XX.XX.XXXX. On dostal ponuku ísť pracovať ako bača do Š., matka sa rozhodla ísť s ním. Matka uviedla, že sa necíti najlepšie tak po fyzickej ako psychickej stránke, matka je na invalidnom dôchodku, trpí od detstva epilepsiou, je dispenzarizovaná vo viacerých odborných ambulanciách a v poslednej dobe bola i často hospitalizovaná. Rozhodla sa, že maloletého nechá u otca, a keď si vytvorí podmienky, syna by si zobrala späť. Matka písomne deklarovala, že súhlasí so zverením maloletého otcovi. Príjem matky tvorí invalidný dôchodok v sume 314,20 Eura mesačne. Otec maloletého U. Q. je zamestnaný ako závozník v F. S. L..C..I.., jeho príjem je vo výške 500,- Eur. Toho času býva s maloletým U. u svojich rodičov na ul. C. XX U. Y. v 2-izbovom

byte. Otec so synom má k dispozícii vlastnú izbu. Hygiena a podmienky v domácnosti nie sú na ideálnej úrovni, no otec sa vyjadril, že si plánuje prenajať byt. S pomocou ÚPSVaR a pediatričky otec vybavil pre U. Materskú školu na G.. H. U. Y., kde nastúpil od 05.03.2018. Mal. U. je šikovný, komunikatívny chlapec, ktorý má evidentne k otcovi vytvorené citové puto. Pediatrom maloletého je Y.. L., dieťa byva relatívne často choré. Maloletý je dispenzarizovaný vo viacerých odborných ambulanciách, nakoľko sa narodil v 35 týždni tehotenstva.

3. Uznesením sp. zn. 4P/39/2018 zo dňa 26.02.2018 súd maloletému pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

4. Súd má preukázané, že na tunajšom súde sa vedie ďalšie konanie o návrhu matky na úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a to pod sp. zn. 19P/234/2017.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

6. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Po posúdení návrhu otca dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zákon v zásade rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení, a to opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov procesných strán (účastníkov konania) alebo opatrenia, ktoré majú zaistiť výkon súdneho rozhodnutia ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, musí byť potreba úpravy pomerov účastníkov vždy naliehavá. Okolnosťami odôvodňujúcimi naliehavosť takejto úpravy v obdobných veciach sú najmä skutočnosti svedčiacie o ohrození či narušení riadnej výchovy, zdravého psychického, fyzického vývinu či výživy maloletého dieťaťa, ktoré by vyžadovali okamžitý zásah.

7. Z charakteru navrhovaného neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd nerozhoduje na základe "štandardného" dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa uskutočňuje najmä formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takehoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné.

8. Ochrana maloletému dieťaťu prostredníctvom neodkladných opatrení poskytujú dva procesné kódexy, a to Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/215 Z.z.) prostredníctvom všeobecných ustanovení o neodkladných opatreniach podľa § 325 CSP a Civilný mimosporový poriadok (zákon č. 161/2015 Z.z.) prostredníctvom osobitných neodkladných opatrení podľa § 365 CMP a § 367 CMP. Tieto neodkladné opatrenia je potrebné diferencovať, a to na základe vážnosti situácie (stupňa bezprostrednosti ohrozenia maloletého dieťaťa), od čoho závisí, či je potrebné vykonať nevyhnutné opatrenia na ochranu maloletého bezodkladne, t.j. či je nevyhnutné zakročiť ihneď alebo postačuje zakročiť v primeranej lehote. Predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP je stav, keď sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, príp. keď je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. Jedná sa najmä o prípady nájdenia dieťaťa alebo náhlej straty rodičov dieťaťa alebo o situácie, keď osoby oprávnené sa o dieťa starať starostlivosť o dieťa hrubo zanedbávajú. V takomto prípade je nevyhnutnosť zákroku zdôraznená aj lehotou, v ktorej musí súd o návrhu na neodkladné opatrenie rozhodnúť, ktorá je 24 hodín odo dňa podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V prípadoch, keď je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého ohrozený alebo narušený, avšak bezprostrednému ohrozeniu, príp. nebezpečenstvu dieťa vystavené nie je, ako aj v situáciách, keď je maloleté dieťa v starostlivosti niektorého rodiča alebo inej osoby neoprávnené alebo že táto starostlivosť nie je pre maloletého vhodná alebo mu neprosieva, je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 367 CMP, podľa ktorého súd nariadi neodkladné opatrenie v lehote siedmich dní odo dňa doručenia návrhu. V ostatných prípadoch, keď sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dotýka starostlivosti súdu o maloleté dieťa, t.j. v situáciách, keď dieťaťu bezprostredná ujma nehrozí, avšak súd zhodnotí, že v záujme maloletého dieťaťa je vhodné rýchlo a pružne riešiť pomery maloletého, môže súd rozhodnúť o nariadení neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) CSP, a to v lehote 30 dní odo dňa podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Zohľadniac uvedené rozlišovacie kritériá súd je názoru, že v danom prípade je nutné pokladať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP. Otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha predbežnej úpravy pomerov účastníkov vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiada dočasne maloleté dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti a matku zaviazat' platením výživného na maloletého v minimálnej výške ustanovenej zákonom. Podľa záveru súdu z doposiaľ zistených skutočností a zabezpečených dôkazov nevyplývajú okolnosti svedčiacie o prípadnom ohrození života, zdravia, psychického či fyzického vývinu maloletého, či iné okolnosti, ktoré by odôvodňovali bezodkladnú potrebu úpravy pomerov tak, ako to navrhuje otec v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Matka písomne deklarovala, že súhlasí so zverením maloletého do starostlivosti otca a tento sa aj skutočne v osobnej starostlivosti otca aktuálne nachádza. Súd má tiež preukázané, že vo veci Okresného súdu Martin sp. zn. 19P/234/2017, ktorého predmetom je rozhodovanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, je vytyčený termín pojednávania na deň 03.04.2018 so začiatkom o 08:00 hod. Účelom nariadenia neodkladného opatrenia je riešiť pomery, ktoré si vyžadujú naliehavú úpravu a predchádzať situáciám, ktoré by mohli ohroziť život, zdravie, psychický či fyzický vývin mal. detí. Maloletý má zabezpečenú starostlivosť zo strany otca a túto nie je potrebné formálne deklarovať nariadením neodkladného opatrenia. Keďže z tvrdení navrhovateľa ako ani z iných súdom zabezpečených dôkazov nevyplýva žiadne nebezpečenstvo hroziace maloletému, starostlivosť o maloletého je zabezpečená jeho otcom, súdu sa nejaví ako potrebné, účelné a hospodárne najmä na blížiaci sa termín pojednávania, na ktorom sa bude rozhodovať o zverení maloletého a výške výživného, predbežne rozhodovať o týchto skutočnostiach neodkladným opatrením. Keďže súd má za to, že záujem maloletého nie je ohrozený a ochrana jeho záujmov si nevyžaduje okamžitú dočasnú úpravu neodkladným opatrením (ohľadom zmeny osobnej starostlivosti o maloleté dieťa), súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Martin. Odvolanie je potrebné podať v štyroch vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v

akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).